Proves d'Accés a la Universitat. Curs 2009-2010

Anàlisi musical

Sèrie 1

Qualificació				
Exercici 1	1	1		
		2		
		3		
		4		
		5		
	2			
Exercici 2	1			
	2			
	3			
	4			
	5			
Exercici 3	1			
	2			
	3			
	4			
	5			
	6			
	7			
	8			
	9			
	10			
Qualificació final				

Etiqueta identificadora de l'alumne/a	Etiqueta de qualificació	
Ubicació del tribunal	 	

Número del tribunal

Exercici 1

[4 punts]

Anàlisi formal-estructural

[3 punts. Cada apartat val 0,6 punts. Per cada error es descompten 0,3 punts. Per les qüestions no contestades no hi haurà cap descompte.]

En relació amb la peça que sentireu, trieu la resposta correcta en cadascuna de les cinc qüestions següents.

- 1. *a*) El començament de la música coincideix amb l'accentuació forta del compàs.
 - b) El començament és anacrúsic.
 - c) El començament és acèfal.
 - *d*) En aquesta obra no intervé cap instrument de vent metall.
- **2.** *a*) La música mostra un compàs quaternari permanent. No s'observen canvis de compàs al llarg de la peça.
 - b) La melodia es caracteritza per un cromatisme intens en totes les veus.
 - c) La melodia és diatònica, però l'extensió de les frases és molt irregular.
 - d) El compàs ternari s'imposa des del primer moment i les frases són predominantment de vuit compassos.
- **3.** *a*) Es tracta d'una música interpretada per una orquestra simfònica amb dos instruments de vent que fan de solistes.
 - **b**) Es tracta d'un quintet per a instruments de corda i clarinet.
 - c) Es tracta de música de cambra en què, a més dels instruments de corda, intervenen instruments de vent que pertanyen tots a la família del vent metall.
 - d) Es tracta de música de cambra en la qual el protagonisme dels instruments de vent es dóna primordialment en la secció central.
- **4.** *a*) Aquest moviment té un marcat caràcter contrapuntístic, en el qual totes les veus tenen la mateixa importància melòdica.
 - **b**) En aquest moviment el discurs musical és continu, és a dir, no hi ha gairebé punts cadencials que facin la sensació de repòs.
 - c) El fraseig sempre és molt regular: apareixen cadències periòdicament per a marcar el final d'una frase i l'inici de la següent.
 - *d*) Com que es tracta d'un tema amb variacions, el final de cada variació funciona clarament com una fórmula de clausura que dóna pas a la variació següent.
- **5.** *a*) Aquest moviment mostra la forma de minuet clàssic amb tres seccions, la tercera de les quals és la repetició abreujada de la primera.
 - **b**) La forma d'aquest moviment és la típica de la sonata clàssica: exposició de dos temes, desenvolupament i reexposició.
 - c) Com que es tracta d'una música de cambra romàntica, el compositor ha renunciat a tota planificació formal en aquest fragment per donar via lliure a l'expressió dels seus sentiments.
 - *d*) L'obra pertany al darrer període del Barroc i, per tant, se sent en tot moment la presència del baix continu en la part inferior de la textura.

Anàlisi estilística i del context

[1 punt. Els dos primers apartats valen 0,3 punts i els dos següents, 0,2 punts.]

Escriviu un comentari breu (entre cent i cent cinquanta paraules) sobre la peça que heu sentit, en què heu de tenir en compte els apartats següents:

- Forma: feu una anàlisi de les seccions principals de què consta aquesta música i descriviu-les breument. Fixeu-vos en el tipus de compàs i en l'extensió de les frases.
- Estil: indiqueu tres característiques generals de l'estil d'aquesta peça.
- Gènere: digueu el gènere al qual pertany i identifiqueu com a mínim quatre instruments que hi apareguin.
- Context: època, lloc (on va ser composta?) i destinació social (a quin públic estava dirigida, lloc on es devia interpretar i motiu pel qual creieu que va ser composta).

Exercici 2

[3 punts, Cada güestió val 0.5 punts, llevat de la 5, que val 1 punt.]

Llegiu atentament aquest text. Després d'haver-lo llegit, contesteu les preguntes que es formulen a continuació. Procureu no repetir, llevat que es demani, les mateixes paraules utilitzades en el text. En total, el comentari hauria de tenir una extensió aproximada de dues-centes cinquanta paraules.

Soroll i timbre

Fins al moment present, els compositors s'han mogut dins una part molt petita de la totalitat del món dels sons. Fins i tot en el cas dels mateixos sons musicals, hem vist que només s'havien utilitzat per a formar sistemes de notes, unes poques entre un nombre ingent de gradacions infinitament petites dins d'un contínuum. Però, per la seva banda, els sons musicals constitueixen només una reduïda part dins del nombre il·limitat de possibles fenòmens acústics, tant naturals com creats per l'ésser humà. Ens envolten com una aurèola de percepcions auditives però potencialment ininterrompudes i hi estem tan acostumats a la major part, que incideixen en el nostre coneixement només en la mesura que se separen d'alguna manera de la nostra rutina habitual d'experiències perceptives. El cant dels ocells és a prop nostre al llarg de tot l'any i comprèn una gran varietat de crits, des d'aquells d'una sola nota en el cas dels pardals i els corbs, que no mostren cap al·licient per a nosaltres, fins a les cançons intensament melòdiques de les merles i els rossinyols. La pluja, el tro i la pedra constitueixen frequentment el rerefons periòdic de la nostra vida diària. El flux dels rius i el bram del mar són també característics de la manera com experimentem els fenòmens naturals. Els homes de totes les èpoques han utilitzat la música per a reflectir aquest vast món de sons i sorolls, no tant per a crear una rèplica dels fenòmens acústics sinó més aviat amb la intenció de donar forma artística a aquest material divers en brut.

En totes les civilitzacions avançades, als sons musicals se'ls dóna un lloc més important que als sorolls en la jerarquia dels valors musicals. Per so musical entenem un simple esdeveniment acústic definible en termes d'un nombre determinat de vibracions per segon. No obstant això, un so pur sinusoïdal no pot ser produït pels instruments tradicionals, malgrat que el so d'un diapasó o d'una flauta dolça s'hi acosti. En la praxi musical utilitzem la major part de vegades sons complexos o, en termes físics, sons musicals, cadascun dels quals es completa amb una piràmide de sons harmònics simultanis. Un so compost que contingui diverses piràmides diferents es coneix amb el nom de so mixt. Aquests es produeixen en les campanes de les esglésies, en colpejar platerets o tubs metàl·lics i en altres casos semblants. En tots aquests fenòmens acústics l'oïda pot distingir clarament un o dos sons definits, però hi ha altres fenòmens més complexos en els quals no es pot discernir una freqüència predominant. Aquests són els que anomenem sorolls, que constitueixen la major part d'esdeveniments acústics que percep la nostra oïda.

Traducció feta a partir del text de Hans Heinz Stuckenschmidt. *La música del siglo xx*. Madrid: Guadarrama, 1960

- 1. Expliqueu el significat de la paraula *continuum* en el context en què està emprada.
- 2. L'autor esmenta en aquest escrit diferents exemples de fenòmens auditius naturals. Assenyaleu-los i poseu alguns exemples de fenòmens auditius creats com a resultat de l'activitat humana.
- **3.** Cap al final del primer paràgraf, l'autor esbossa una definició de la tasca del creador musical. Podríeu aclarir-la? L'ésser humà ha elaborat diferents tipus de codis sonors per a comunicar-se. És exactament el mateix comunicar-se mitjançant els sons que fer música? Poseu un exemple i establiu-hi les diferències.
- **4.** En el segon paràgraf, l'autor descriu diverses classes de sons. Enumereu-les i expliqueu breument en què es diferencien, sempre d'acord amb el text.
- **5.** Després d'haver llegit tot el text, i encara que en aquests dos paràgrafs l'autor no es pronuncia explícitament, què creieu que ens està dient? Quina tesi defensa en relació amb la música del segle xx?

Exercici 3

[3 punts. Cada apartat contestat correctament val 0,3 punts. No hi haurà descomptes en cap cas.]

Escolteu amb atenció els deu fragments de música següents i trieu la resposta que considereu correcta entre les quatre que us proposem per a cada fragment.

- 1. a) Seqüència.
 - **b**) Glòria.
 - *c*) Himne.
 - d) Responsori.
- 2. a) Recitatiu.
 - **b**) Ària.
 - *c*) Concertant.
 - d) Arioso.

- **3.** *a*) Fagot.
 - **b**) Tenora.
 - c) Gralla.
 - d) Oboè.
- **4.** *a*) Missa gregoriana.
 - **b**) Missa renaixentista.
 - c) Missa barroca.
 - d) Missa contemporània.
- 5. a) Ministrils.
 - **b**) Grallers.
 - c) Cobla de tres quartans.
 - d) Cobla moderna.
- **6.** *a*) Passió.
 - **b**) Missa.
 - c) Òpera.
 - d) Lied.
- 7. *a*) Melodia acompanyada.
 - **b**) Coral.
 - c) Monodia.
 - d) Gènere imitatiu.
- **8.** *a*) Verisme.
 - **b**) Bel canto.
 - c) Ària barroca.
 - d) Lied romàntic.
- **9.** *a*) I-IV-V.
 - **b**) I-V-I.
 - *c*) I-V-II.
 - **d**) V-IV-I.
- **10.** *a*) Sonata.
 - **b**) Tema amb variacions.
 - *c*) Minuet.
 - d) Rondó.

Etiqueta del corrector/a Etiqueta identificadora de l'alumne/a

